

Gemeente Haaksbergen
T.a.v. Drs. J.H. Scholten, wethouder
Blankenburgerstraat 28
7481 EB Haaksbergen

Datum: Amersfoort, 13 juni 2023

INZAKE: Verdere concretisering omgevingsfonds Nobian

Geachte heer Scholten,

Op 3 juni 2022 en 20 september 2022 deed Nobian per brief aan de gemeente Haaksbergen en haar bewoners een zevental vrijwillige toezeggingen, aanvullend op de wettelijke vergunningsvereisten voor zoutmijnbouw:

- Een onafhankelijk Garantiefonds
- Bouwkundige nul-metingen op gebouwen in nabijheid van veld
- Extra metingen op bodemdaling
- Extra metingen op trillingen
- Zoutwinning via tussenstappen (hold-points) en bewaken van de voortgang en winning
- Acceptatie van de omgekeerde bewijslast bij schade
- Inrichting van een onafhankelijk omgevingsfonds

Met deze brief wil Nobian u informeren over de verdere uitwerking van het omgevingsfonds. Voor Haaksbergen zal Nobian vrijwillig EUR 1,50 per gewonnen ton zout extra afdragen aan het onafhankelijke omgevingsfonds, in totaal zo'n EUR 3,75 mln. per jaar. Afhankelijk van de wensen van de gemeente en de gemeenschap kan het fonds worden ingezet voor publieke projecten of als compensatie voor individuele huishoudens in het wingebied.

Betere verdeling van lusten en lasten

Nobian werkt al ruim 100 jaar aan veilige en verantwoorde mijnbouw in Twente. Om de zoutwinning te kunnen voorzetten, ontwikkelt Nobian nieuwe zoutwinning bij Haaksbergen. Sinds 1918 betaalt Nobian over elke gewonnen ton zout een bepaald bedrag aan de Rijksoverheid. Deze "zout-royalties" vertegenwoordigen het winstaandeel van de Staat, die in Nederland eigenaar is van de diepe ondergrond. Dit is anders dan in een aantal andere landen, waar de grondeigenaar of de lokale gemeenschap directer de vruchten plukken van de toevallige aanwezigheid van delfstoffen onder hun voeten.

Onze zoutwinningsactiviteiten veroorzaken weinig tot geen overlast voor omwonenden. Daarnaast krijgen landeigenaren een vergoeding voor het gebruik van hun land. Tegelijkertijd realiseren wij ons ook dat de omwonenden van onze zoutwinningsactiviteiten niet structureel meedelen in de belangrijke economische waarde die het zout heeft voor de Nederlandse en West-Europese industrie. Dat past niet meer in deze tijd. Lokale winningsactiviteiten zijn van essentieel belang voor een strategisch onafhankelijke maakindustrie en verduurzaming. De lokale gemeenschap moet niet alleen delen in de lasten daarvan maar ook in de lusten.

Dit wordt ook onderkend door het kabinet dat op dit moment verkent hoe de lusten en lasten van mijnbouwactiviteiten anders kunnen worden verdeeld, zodat bijvoorbeeld de baten uit belangrijke economische activiteiten deels terugvloeien naar de regio waar de activiteiten plaatsvinden (Contourennota

Nobian Salt B.V.

Van Asch van Wijckstraat 53

3811 LP Amersfoort, The Netherlands

T +31 85 000 6000

www.nobian.com

aanpassing Mijnbouwwet, 20 januari 2023). Het is ook een thema dat regelmatig terugkomt in onze gesprekken met omwonenden en raadsleden: hoe kan de gemeenschap beter profiteren van de aanzienlijke economische waarde die het Twentse zout vertegenwoordigt? In onze brief aan de gemeenteraad van 21 april 2023 hebben wij dan ook aangegeven graag hierover in gesprek te blijven.

Concretisering omgevingsfonds

Op basis van de maatschappelijke discussie over het beter verdelen van lusten en lasten heeft Nobian besloten als vervolgstap dat het omgevingsfonds verder uitgebreid zal worden. Hiermee kan het op meer vlakken effectief een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschap in Haaksbergen. De bijdrage van Nobian aan het fonds zal EUR 1,50 per gewonnen ton zout gaan bedragen - wat neerkomt op een bedrag tot EUR 3,75 miljoen per jaar tijdens de jaren waarin de cavernes vol in bedrijf zijn. Dit komt overeen met 5.000 - 8.000 euro per jaar per huishouden in het hele wingebed ten noord-westen van Haaksbergen, afhankelijk van de jaarlijkse volumes en het exacte aantal huishoudens door de tijd heen.

Het omgevingsfonds zal onafhankelijk zijn en op afstand van Nobian worden geplaatst zodat het bestuur van het fonds zelf kan besluiten hoe het omgevingsfonds wordt aangewend. Mogelijkheden zijn:

- boerenbedrijven in transitie;
- verduurzamingsinitiatieven zoals een aansluiting op het regionale warmtenet;
- belangrijke gemeentelijke faciliteiten zoals het zwembad of andere sport-accommodaties;
- andere lokale maatschappelijke projecten;
- ondersteuning van huishoudens in het wingebed.

Met de omvang van het fonds is het dus mogelijk om bijvoorbeeld op jaarbasis substantiële betalingen te doen aan projecten en/of individuele huishoudens die op de winbare zoutlaag ten noord-westen van Haaksbergen wonen en die zoutwinningsactiviteiten zien ontstaan nabij hun woonomgeving. Dit zal allemaal door het fonds zelf worden bepaald, waarbij lokale vertegenwoordigers een belangrijke inbreng zullen hebben in de besluitvorming. De juridische vorm en het beheer van dit fonds zal verder worden vormgegeven in overleg met de gemeente en de gemeenschap als de vergunningverlening is afgerond.

Zoals al eerder toegezegd zal Nobian de eerste storting in het fonds doen in het jaar waarin de eerste boring wordt gedaan, zodat het fonds direct kan starten. De bijdrage aan het fonds zal tijdens de bouwfase de volledige EUR 3,75 miljoen per jaar bedragen, zodat al in de fase waarin onze activiteiten het meest merkbaar zullen zijn, de omgeving en omwonenden direct vol kunnen meeprofiteren.

Veilige en duurzame zoutwinning

Naast voorgaande toezeggingen, spant Nobian zich blijvend in om de veiligheid en duurzaamheid van onze zoutwinningsactiviteiten te garanderen en waar nodig te verbeteren. Tevens blijven we in gesprek met burens en omwonenden om uitleg te geven over de wijze waarop dit gebeurt. Dat is een proces dat nooit af is. Zo blijven we werken aan het vertrouwen tussen Nobian en de inwoners van de Gemeente Haaksbergen. We gaan gaarne over deze onderwerpen verder in gesprek met uw College en de Gemeenteraad.

Hoogachtend,

Michael Koenig
CEO Nobian

Nobian Salt B.V.

Van Asch van Wijkstraat 53

3811 LP Amersfoort, The Netherlands

T +31 85 000 6000

www.nobian.com